

[Niels Anderson.]

vurdere dette spørgsmål, er den kolossale spekulation, der har været i grundpriserne. Man har oplevet, at priserne — blot for at folk kunne få et sted at bygge deres hus — er steget med 100 eller 200 eller 300 pct. i løbet af et enkelt år. Jeg vil derfor gerne på den givne foranledning opfordre den siddende regering til at løse dette spørgsmål hurtigst muligt. Det er efter min mening klart for enhver, at det er noget, der bør rettes. Det er helt meningsløst, at man i dag skal give 20 000-30 000 kr. for en almindelig byggegrund, det er jo dog det, som er selve fundamentet for omkostningsniveauet. Jeg mener derfor, at det er noget, man fra regeringens side bør tage fat på hurtigst muligt.

I øvrigt er det min opfattelse, at i den situation, der er tilvejebragt, skal man vel ikke så meget stræbe efter byggestop eller regulerende faktorer, man skal vel snarere tilstræbe en konstruktiv indstilling til det foreliggende problem. Og hvad tænker jeg nu på i den forbindelse? Jeg tænker på, at man jo undrer sig noget over, at det i Danmark kun skal være muligt at bygge 26 000 lejligheder om året, at den kapacitet, der er til rådighed, ikke formår at bringe flere lejligheder frem, end tilfældet har været.

Derfor må spørgsmålet blive: kan man med den forhåndenværende kapacitet virkelig ikke bygge mere? Her synes jeg man må pege på, hvad der kan øge kapaciteten, og jeg vil da gerne minde om noget, der har været talt meget om, den ufaglærte arbejdskraft, som man efter min opfattelse i højere grad må søge at få omskolet, så at den kan deltage i byggeriet. Det, som det trods alt drejer sig om, er jo dog nemlig at få frembragt de flest mulige boliger og at få den forhåndenværende arbejdskraft udnyttet bedst muligt.

Ud over den konstruktive indstilling må man søge frem imod nye byggeformer, byggeformer, som kan give flere boliger, gunstigere resultater, og man må vel også se en lille smule på de organisationsformer, der er herskende på byggepladserne. Det forekommer mig, at der er mange ting at rette her. Sådanne rettelser vil, hvis man går i gang med en fordomsfri drøftelse af problemerne, bevirke, at kapaciteten

udnyttes bedre, således at boliglovens formålsparagraf, § 1, sker fyldest: at man tilvejebringer så mange boliger, som det er muligt, og til priser, som folk kan betale.

Jeg er helt indstillet på, at på de områder, hvor man kan sige der ikke er blevet bygget noget, må man sætte ind. Der må sættes ind for at fremme de dele af byggeriet, der ikke kan komme til udfoldelse. Det, der er sket efter gennemførelsen af boliglovgivningen i 1958, er i virkeligheden, at den frihed, som derved blev tilvejebragt, har fået så megen luft under vingerne, at man ikke har forudset, at loven ville virke på den måde; den frihed, der blev skabt, var altså stærkere, end man havde forudset. Jeg ved ikke, om man kan bebrejde boligministeren, at han ikke kunne se, at der ville komme så meget privat byggeri i gang. Man kan kun konstatere i dag, at det skøn, boligministeren anlagde, var forkert. Man kan konstatere, at der er blevet bygget mere ved hjælp af de frie kræfter, end boligministeren skønnede. Det må man tage til efterretning, men man skal ikke dermed søge at hæmme den udvikling, der har fundet sted under de nye boligloves frihed.

Jeg har den opfattelse, at det igangsættelsesstop, vi har fået, ikke løser problemet. Jeg tror for så vidt ikke, at restriktioner af nogen art løser det. Man må derimod se frem til en mere konstruktiv indstilling over for det foreliggende problem, og jeg vil opfordre regeringen til så hurtigt som muligt at hæve byggestoppet og gå i gang f. eks. med parcelhusbyggeri, med elementhuse, med det byggeri, hvortil der er givet byggetilladelse, gradvis og i hurtigt tempo afløse byggestoppet, så vi kan få gang i sagerne og løse problemerne på en mere konstruktiv måde. Men jeg indrømmer, at der skal god vilje til denne fremgangsmåde fra alle parter, fra arbejderside, fra bygherre-side o. s. v. Det kan ikke være meningen, at vi i en tid som denne, da der er et vældigt pres på, hvad vi må anse for at være et gode, skal genindføre nye, komplicerede restriktioner. Jeg vil derfor opfordre regeringen til at komme i gang på de områder, jeg her har nævnt. Jeg tænker specielt på grundskyldslovgivningen, som må gennemføres ret hurtigt. Det er jo indlysende, at stigningerne i grundpriserne er selve